

PARDUBICKÝ KRAJ

**Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby
se zdravotním postižením na období 2019 - 2021**

Obsah

1. Úvod a struktura Krajského plánu	3
2. Osvětová činnost	5
3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací	8
A. Přístupnost staveb a dopravy.....	8
B. Přístupnost informací pro osoby se zdravotním postižením	13
4. Oblast vzdělávání a školství	15
5. Oblast zdraví a zdravotní péče	18
6. Oblast zaměstnávání	21
7. Oblast volnočasových aktivit – kultura, cestovní ruch a sport.....	23
8. Oblast sociálních věcí	25

Seznam použitých zkratk:

CCV Pardubice – Centrum celoživotního vzdělávání - zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Pardubického kraje

ESF – Evropské sociální fondy

KH – Kancelář hejtmána

KONEP – Koalice nevládek Pardubicka

KrÚ Pk – Krajský úřad Pardubického kraje

KŘÚ – Kancelář ředitele úřadu

NNO – Nestátní neziskové organizace

NRZP Pk – Národní rada osob se zdravotním postižením Pardubického kraje

ODSH – Odbor dopravy a silničního hospodářství

OMSŘI – Odbor majetkový, stavebního řádu a investic

OPVV – Oddělení personálních věcí a vzdělávání

OKSCR – Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu

OSV – Odbor sociálních věcí

OŠ – Odbor školství a kultury

OZ – Odbor zdravotnictví

Pk – Pardubický kraj

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

SPL ČR - Sdružení praktických lékařů

SVP - Speciálně vzdělávací program

1. Úvod a struktura Krajského plánu

Tento, v pořadí již čtvrtý strategický dokument Pardubického kraje (dále také Pk), byl schválen usnesením Zastupitelstva Pardubického kraje Z/293/18 dne 18. 12. 2018. Navazuje na Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (dále jen Krajský plán), který byl schválen 16. 12. 2015 usnesením Zastupitelstva Pardubického kraje Z/366/15 a vychází z dalších mezinárodních a republikových dokumentů, zejm. pak Listiny základních práv a svobod, Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (dále jen Úmluva), Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 - 2020, který schválila vláda České republiky usnesením č. 385 dne 25. 5. 2015, Memoranda uzavřeného mezi Asociací krajů ČR a Národní radou osob se zdravotním postižením (24. 9. 2010), i strategických dokumentů Pardubického kraje.

Zdravotní postižení přináší do každodenního života situace a překážky, které ztěžují a komplikují zapojení osob se zdravotním postižením do běžného života. Jednotlivé skupiny osob podle typů zdravotního postižení se od sebe liší svými možnostmi i potřebami. Ve společnosti i nadále naráží na bariéry, zejm. v podobě stereotypních postojů vůči těmto lidem, které znesnadňují vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Problematika osob se zdravotním postižením je často vnímána jako oblast spadající především do kompetence sociálních věcí a zdravotnictví. Dosažení rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením však vyžaduje řešení nejen v oblasti sociální a zdravotní, ale mnoha dalších oblastech, důraz je kladen na odstranění diskriminace, podporu nezávislého způsobu života a větší sociální integraci.

Odpovědnost vůči občanům se zdravotním postižením si uvědomuje také Pardubický kraj zejm. v potřebě podílet se na vytváření příznivých podmínek vedoucích ke zmírňování dopadů zdravotního postižení a zvyšování možností osob se zdravotním postižením vést stejně aktivní život, jako mají lidé bez zdravotního postižení.

V souladu s Úmluvou zahrnuje Krajský plán pojmem „osoby se zdravotním postižením“ osoby, které mají dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, jež v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními. Při realizaci Krajského plánu je preferováno uplatňování principu Design for All. Tento princip klade důraz právě na to, aby prostředí, produkty, služby a veškeré výstupy lidské činnosti byly přístupné všem lidem, a to bez ohledu na jejich věk či schopnosti, a tím docházelo ke skutečné integraci osob se zdravotním postižením do společnosti a vzájemnému užitečnému propojení.

Podle posledního statistického šetření provedeného Českým statistickým úřadem v roce 2013 žije v České republice přibližně 1 078 000 osob se zdravotním postižením, což je 10,2 % populace.

S přihlédnutím k přírůstku obyvatel mezi lety 2013 – 2017 lze předpokládat, že v Pardubickém kraji žije v současné době přibližně 53 000 osob se zdravotním postižením.¹

Také tento dokument vznikl ve spolupráci Krajského úřadu Pardubického kraje (KrÚ Pk), Národní rady osob se zdravotním postižením Pardubického kraje (NRZP Pk) a dalších organizací působících ve prospěch osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji. Oblast sociálních služeb je v Pardubickém kraji řešena samostatným strategickým dokumentem – Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2019 – 2021.

¹ ČSÚ, Výběrové šetření zdravotně postižených osob 2013.

Cílem Krajského plánu je podporovat významné oblasti života občanů se zdravotním postižením v Pardubickém kraji, které má Pardubický kraj reálnou šanci ovlivnit. Jedná se zejména o oblast osvěty, přístupnosti staveb, dopravy a informací; dostupnosti vzdělávání; zdraví a zdravotní péče; zaměstnávání osob se zdravotním postižením; dostupnosti volnočasových aktivit a sociální péče.

STRUKTURA KRAJSKÉHO PLÁNU

Řešení problémových oblastí osob se zdravotním postižením vyžaduje multidisciplinární přístup, tzn. zapojení mnoha odborů Krajského úřadu Pardubického kraje, a dalších subjektů. Ke spolupráci na Krajském plánu pro aktuální období byly vyzvány odbory Krajského úřadu Pardubického kraje, odbory sociálních věcí městských úřadů, poskytovatelé sociálních služeb, organizace osob se zdravotním postižením a další. Nejen z jejich podnětů, ale také ze zkušeností s tvorbou a naplňováním cílů předchozích Krajských plánů bylo vycházeno při definici problémových oblastí a opatření tohoto dokumentu.

Krajský plán je členěn do tematických oblastí běžného života navazujících na vybrané články Úmluvy. V rámci těchto oblastí definuje dokument pro uvedené období aktuální problémy osob se zdravotním postižením, které má Pardubický kraj reálnou šanci ovlivnit, a zaměřuje se na problémy, které se v předchozích letech nepodařilo úplně vyřešit.

Každá oblast (kapitola) je uvozena stručnou charakteristikou konkrétního článku Úmluvy, ke kterému se vztahuje, a je zde popis aktuální situace v Pardubickém kraji.

Stejně jako v předchozím Krajském plánu je i v tomto dokumentu kladen největší důraz na otázky týkající se osvěty, přístupnosti staveb, dopravy a informací, dostupnosti vzdělávání, zdraví a zdravotní péče, zaměstnávání osob se zdravotním postižením, dostupnosti kulturních a sportovních aktivit a sociální péče. Každá takto stanovená specifická oblast má své dílčí cíle, na něž navazují soubory opatření a někdy i doporučení dalším subjektům. Jednotlivá opatření jsou zaměřena na odstraňování nerovností ve výše uvedených oblastech, jejichž naplňování je v kompetenci Pardubického kraje. Doporučení jsou určena pro ostatní subjekty, které se mohou podílet na řešení témat a identifikovaných problémů, nejsou závazná; vymezují oblasti podpory, jimiž mohou dotčené subjekty přispět k vyrovnávání příležitostí a zlepšení situace osob se zdravotním postižením.

Krajský plán zůstává i nadále živým dokumentem, který bude každoročně vyhodnocován. Na základě tohoto hodnocení a aktuálně zjištěných potřeb bude možné Krajský plán aktualizovat. Za tím účelem je ustanoven poradní orgán radního zodpovědného za sociální péči a neziskový sektor, který se schází nejméně 1x ročně. Předsedou poradního orgánu je vedoucí odboru sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje, místopředsdou je zástupce Národní rady osob se zdravotním postižením Pardubického kraje. Členy poradního orgánu jsou zástupci zainteresovaných odborů Krajského úřadu Pardubického kraje, zástupci Národní rady osob se zdravotním postižením Pardubického kraje (NRZP Pk), zástupci poskytovatelů sociálních služeb a členských organizací Pardubické krajské rady osob se zdravotním postižením a zástupce veřejnosti.

Koordinátorem naplňování a vyhodnocování Krajského plánu je odbor sociálních věcí, který pravidelně 1x ročně předkládá Radě Pardubického kraje zprávu o plnění Krajského plánu. Všechny odbory Krajského úřadu Pardubického kraje odpovědné za realizaci Krajského plánu spolupracují a ve sjednaném termínu zpracovávají zprávu o naplňování cílů a opatření, které jsou v jejich gesci.

2. Osvětová činnost

Vychází z článku 8 Úmluvy - Zvyšování povědomí, a poukazuje na potřebu šíření osvěty v celé společnosti o situaci osob se zdravotním postižením, potřebu podpory respektu k jejich právům a důstojnosti a bourání stereotypů a předsudků, které se zdravotního postižení týkají.

Pracovníci Krajského úřadu Pardubického kraje, zaměstnanci organizací zřizovaných Pardubickým krajem a široká veřejnost se dostávají do kontaktu s osobami se zdravotním postižením. Osvěta zcela jistě přispívá k odbourávání stereotypních postojů společnosti k osobám se zdravotním postižením a vytváření rovných příležitostí pro tuto skupinu osob. Významnou měrou se podílí na vytváření příznivého klimatu; veřejnost si uvědomuje problémy vyplývající z jednotlivých druhů zdravotního postižení a vnímá jednotlivce i skupiny osob se zdravotním postižením jako rovnocenné partnery.

Aby i nadále docházelo ke zlepšování podmínek pro vyrovnávání příležitostí této skupiny občanů Pardubického kraje, zůstává osvěta důležitým cílem Krajského plánu pro následující aktuální období. Jejím předmětem je zejména informování o možnostech zapojení osob se zdravotním postižením, jejich rodin a blízkých do nejrůznějších aktivit a dění našeho kraje, dále prohlubování vzdělávání zaměstnanců veřejných institucí, informování veřejnosti o aspektech života, specifických potřebách osob se zdravotním postižením a způsobech, jak jim pomoci.

Cíl 2.1

Vzdělávat zaměstnance Krajského úřadu Pardubického kraje a příspěvkových organizací Pardubického kraje v oblastech specifických potřeb osob se zdravotním postižením a komunikace s nimi.

Opatření 2.1.1

Proškolit nové pracovníky krajského úřadu a pracovníky územních samosprávných celků v rámci vstupního vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v tématu komunikace s osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OPVV, OSV

Termín: 3x ročně

Finanční náklady: 63 900 Kč (náklady na 1 vstupní vzdělávání 21 300 Kč)

Opatření 2.1.2

Podporovat vzdělávání pracovníků Krajského úřadu Pardubického kraje a zaměstnanců příspěvkových organizací kraje v problematice osob se zdravotním postižením, včetně realizací zážitkových seminářů.

Zodpovědný za realizaci: OPVV ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli služeb

Termín: průběžně

Finanční náklady: 25 000 Kč

Cíl 2.2

Zvyšovat povědomí veřejnosti o problematice osob se zdravotním postižením a jejich aktivitách.

Opatření 2.2.1

Prostřednictvím tiskových zpráv, informací na internetových stránkách Pardubického kraje apod. informovat širokou veřejnost o činnostech Pardubického kraje a Krajského úřadu Pardubického kraje vztahujících se k osobám se zdravotním postižením a prostřednictvím

informačních kanálů Pardubického kraje a dalších subjektů informovat o aktuálních tématech, pozvánkách a jiných informacích vztahujících se k osobám se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: KH a všechny dotčené odbory krajského úřadu, organizace osob se zdravotním postižením a poskytovatelé služeb

Termín: dle aktuálních podnětů, průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 2.2.2

Krajský úřad Pardubického kraje se spolupodílí na organizaci konferencí, seminářů a vzdělávacích akcí pro veřejnost k tématu osob se zdravotním postižením, včetně realizace Týdne vzdělávání dospělých.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s dalšími odbory KrÚ Pk a subjekty (organizace osob se zdravotním postižením a poskytovatelé služeb)

Termín: minimálně 1x ročně; v rámci Týdne vzdělávání dospělých budou problematice osob se zdravotním postižením vyčleněny minimálně 4 hodiny

Finanční náklady: bude určeno podle skutečných nákladů akce (minimálně bezplatné poskytnutí prostor)

Opatření 2.2.3

Ve spolupráci s NRZP Pk realizovat festival „Pod duhovými křídly“ a slavnostní předání ceny „Duhové křídlo“ - ocenění za činnost ve prospěch osob se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s KH, NRZP Pk

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 150 000 Kč ročně z rozpočtu Pardubického kraje

Opatření 2.2.4

Propagovat pořádání akcí (prezentace, soutěže a společenské akce vztahující se k problematice osob se zdravotním postižením) s regionálním nebo celonárodním významem na území Pardubického kraje prostřednictvím internetových stránek kraje, osobní účasti představitelů kraje apod.

Zodpovědný za realizaci: KH a všechny dotčené odbory krajského úřadu

Termín: dle aktuálních podnětů, průběžně

Finanční náklady: případné náklady dle skutečnosti např. na poskytnutí záštity, dotace apod.

Cíl 2.3

Podporovat osvětu a poradenství v oblasti diskriminace osob se zdravotním postižením, prevence násilí a domácího násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením.

Opatření 2.3.1

Podporovat projekty a informační kampaň zaměřené na oblast diskriminace osob se zdravotním postižením, prevenci násilí a domácího násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: KH a další dotčené odbory krajského úřadu

Termín: průběžně dle aktuálních podnětů, v návaznosti na realizované projekty

Finanční dopady: 0 Kč (v případě finanční podpory projektů budou náklady hrazeny z příslušných kapitol schváleného rozpočtu Pk bez požadavku na jeho zvýšení)

Doporučení:

- Průběžně zvyšovat komunikační dovednosti pracovníků územně samosprávných celků a příspěvkových organizací při jednání s osobami se zdravotním postižením.
- Podporovat neziskové organizace při vytváření a realizacích projektů na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením, domácí násilí, diskriminace osob se zdravotním postižením, aj. (finanční podpora programů či projektů pro osoby se zdravotním postižením z rozpočtu obcí).

3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací

Tato kapitola je rozdělena do dvou částí - Přístupnost staveb a dopravy a Přístupnost informací pro osoby se zdravotním postižením.

A. Přístupnost staveb a dopravy

Oblast přístupnosti staveb a dopravy navazuje na článek 9 Úmluvy - Přístupnost, který se obecně věnuje zajištění nezávislého a plného zapojení osob se zdravotním postižením do všech oblastí života společnosti, především za pomoci odstraňování překážek a bariér bránících přístupnosti budov, dopravy, informací a informačních technologií.

Přístupností se rozumí stav, kdy osoby se zdravotním postižením mají přístup k fyzickému prostředí, dopravě, informačním, komunikačním technologiím, systémům, dalším zařízením a službám na rovnoprávném základě.

Otázka přístupnosti staveb, tj. budov, dalších vnitřních i venkovních zařízení, škol, obytných budov, zdravotnických zařízení apod., je upravena zákonem č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

V Pardubickém kraji působí poradenská střediska bezbariérovosti (Česká abilympijská asociace), která se podílí na vytváření vstřícného prostředí pro všechny osoby, včetně osob se zdravotním postižením. Svojí náplní a činností napomáhají k odstraňování již stávajících bariér a brání vzniku bariér nových. Pracovníci středisek spolupracují se stavebními úřady v rámci své územní působnosti a poskytují konzultace, poradenství a odborné posuzování při přípravě, schvalování a realizaci staveb. Vydávají odborná stanoviska k projektové dokumentaci pro územní a stavební řízení a účastní se, na vyžádání stavebních úřadů, kolaudací staveb. Mapují stávající stavby z pohledu bezbariérové přístupnosti a vystavují žádosti, na příslušné stavební úřady, o odstranění překážek v bezbariérovém užívání staveb. Mapování bezbariérovosti je finančně podporováno z rozpočtu Pardubického kraje. Stanoviska a výsledky mapování jsou zveřejněny na webových stránkách České abilympijské asociace, které jsou pravidelně aktualizovány a ze kterých je prolink na webové stránky Pardubického kraje.

TyfloCentrum Pardubice, o. p. s., mimo jiné také za podpory Krajského úřadu Pardubického kraje, realizuje projekt „Bezbariérovost z hlediska osob se zrakovým postižením“. Cílem tohoto projektu na území Pardubického kraje je aktivně se podílet na prevenci vzniku architektonických a informačních bariér z hlediska osob se zrakovým postižením a také se podílet na jejich odstraňování a zmírňování. Dalším z cílů projektu je udržet, případně rozšířit informovanost v této oblasti u odborné i laické veřejnosti. Projekt je realizován od roku 2012.

Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú., pod metodickým vedením NIPI ČR, o. s. (dohoda o spolupráci), vystavuje odborná stanoviska (odborná vyjádření) k projektům staveb. Poskytuje odborné konzultace k připravovaným projektům. Účastní se kolaudací na základě požadavku příslušného stavebního úřadu a zajišťuje poradenství v oblasti bezbariérovosti.

Co se bezbariérového zpřístupňování krajského úřadu týká, na Krajském úřadu Pardubického kraje jsou zpřístupněny kanceláře radního pro sociální péči a neziskový sektor, odbor zdravotnictví ve 4. patře budovy A krajského úřadu a v Sále J. Kašpara byla nainstalována mobilní indukční smyčka. Nadále jsou průběžně dle možností odstraňovány architektonické bariéry ve školách, v nichž se vzdělávají či se mají vzdělávat žáci se specifickými potřebami bezbariérových úprav, ve zdravotnických, kulturních, rekreačních a sociálních zařízeních.

Při poskytování veřejných služeb při přepravě cestujících musí také dopravci v Pardubickém kraji splňovat aktuální podmínky stanovené nařízením vlády č. 63/2011 Sb., o stanovení

minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb a přepravě cestujících. Stávající smlouvy na autobusovou dopravu jsou podepsány do 30. 11. 2019. Co se týká drážní dopravy - smlouva je uzavřena do 31. 12. 2019, s výjimkou několika tratí 017, 019, 031, kde jsou nasazena vozidla Regionálního operačního programu (ROP), a tam smlouva končí k 31. 12. 2024.

V souvislosti se zadáváním výběrových podmínek pro provozování dopravní obslužnosti v Pardubickém kraji na nové období bude jednou ze zadávacích podmínek a hodnotících kritérií bezbariérovost prostředků veřejné hromadné dopravy. Soustavně také probíhá navyšování počtu plně nebo částečně nízkopodlažních autobusů na území Pardubického kraje. Ke zlepšování dostupnosti veřejné hromadné dopravy, zejm. v oblasti komunikace, přispívají instalace informačních tabulí na vybrané přestupní body v Pardubickém kraji, které zlepšují informovanost pro cestující veřejné dopravy a umožňují tak lepší orientaci na autobusových nádražích pro osoby se zdravotním postižením, či proškolení zaměstnanců dopravců zaměřených na komunikaci s osobami s různými druhy zdravotního postižení. V rámci integrovaného dopravního systému Pardubického kraje jsou v jízdních řádech průběžně označovány také garantované nízkopodlažní spoje a zastávky splňující nároky na bezbariérový výstup a nástup.

V systému drážní dopravy je v případě objednání dopravy pro imobilní osoby přes portál dopravce garantován přestup na objednaný přípoj při zpoždění.

Specializovaná doplňková veřejná doprava není součástí integrovaného dopravního systému a není v možnostech veřejné dopravy tuto službu zajistit. Individuální bezbariérová doprava je v některých regionech zajišťována v rámci podpory místních samospráv anebo z rozpočtu Pardubického kraje prostřednictvím závazku služby obecného hospodářského zájmu, příp. objednávky na konkrétní akci.

I přes legislativní oporu dochází v praxi k nerespektování zákonných povinností, bariéry zůstávají a způsobují osobám se zdravotním postižením obtíže. Z tohoto důvodu se Krajský plán věnuje i nadále otázce přístupnosti staveb a dopravy.

Je třeba nadále systematicky pokračovat, rozšiřovat nabízené služby, odstraňovat bariéry u veřejných budov i dopravních staveb, a dohlížet nad dodržováním a správnou aplikací předpisů u novostaveb či rekonstruovaných staveb, neboť tím je zajištěn přístup osob s nejrůznějšími typy zdravotního postižení ke vzdělání, zaměstnání, kultuře a rozvoji sociálních vztahů.

Cíl 3.1

Zajistit přístupnost budov A, B, C krajského úřadu osobám s různými typy zdravotního postižení nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Opatření 3.1.1

Zmapovat bariérovost budov krajského úřadu z hlediska různých typů zdravotního postižení, zejména smyslového postižení, a to v souladu s výstupy opatření 3.2 a 3.13 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020 (stanovení kritérií označení ve veřejných budovách ve snadno čitelné a srozumitelné podobě).

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli sociálních služeb

Termín: 31. 12. 2021

Finanční náklady: náklady budou vyčísleny na základě aktuální poptávky Pardubického kraje

Opatření 3.1.2

Na základě posouzení bezbariérovosti vyhodnotit možnosti, navrhnout a realizovat v budovách krajského úřadu potřebné a oboustranně akceptovatelné úpravy, zejm. nahradit stávající přístup do budovy A pro imobilní osoby bezpečnou nájezdovou rampou splňující požadavky a parametry dle obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli sociálních služeb

Termín: do 31. 12. 2019

Finanční náklady: budou vyčísleny na základě analýzy

Cíl 3.2

Zajistit přístupnost zařízení zřizovaných Pardubickým krajem osobám se zdravotním postižením.

Opatření 3.2.1

Pokračovat v mapování přístupnosti budov organizací, zejm. zdravotnických, školských (včetně sportovišť) a kulturních zařízení, zřizovaných Pardubickým krajem z hlediska různých typů zdravotního postižení a dle možností zajistit jejich bezbariérovost.

Zodpovědný za realizaci: odbory se zřizovatelskou funkcí ve spolupráci s organizacemi osob se zdravotním postižením a poskytovateli služeb

Termín: průběžně v návaznosti na výstupy opatření 3. 5 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením

Finanční náklady: na základě aktuální poptávky Pardubického kraje

Opatření 3.2.2

Na internetových stránkách příspěvkových organizací Pardubického kraje, případně na webových stránkách Pardubického kraje (v případech základních a středních škol na školském portálu) zveřejňovat informace o bezbariérovém přístupu do těchto zařízení.

Zodpovědný za realizaci: odbory se zřizovatelskou funkcí

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.3

V Pardubickém kraji zpřístupňovat stavby a zabraňovat vzniku nových bariér osobám se zdravotním postižením.

Opatření 3.3.1

Podporovat i nadále organizace sdružující osoby se zdravotním postižením a další organizace, které mapují přístupnost objektů a infrastruktury měst; tyto informace zveřejňovat prostřednictvím webových stránek Pardubického kraje.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s dotčenými organizacemi

Termín: průběžně

Finanční náklady: 390 000 Kč z rozpočtu Pk (individuální dotace, dle aktuálně platného rozpočtu)

Opatření 3.3.2

Provádět metodickou činnost a poradenství v rámci pravidelných porad s pracovníky obecných stavebních úřadů a speciálních stavebních úřadů ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením a tím zvyšovat kompletnost pracovníků na úřadech, a to v souladu s platnou legislativou.

Zodpovědný za realizaci: OMSŘI, ODSH

Termín: minimálně: 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.3.3

Informovat obce/obecní a městské úřady (zejm. odbory dopravy, stavební a majetkové odbory) Pardubického kraje o aktuálních změnách v Národním rozvojovém programu mobility pro všechny a o možnostech čerpání finančních prostředků např. na pravidelných setkáních/poradách zástupců obcí či zmíněných odborů – stavebních a dopravních.

Zodpovědný za realizaci: KRÚ, OMSŘI, ODSH, ve spolupráci s NRZP Pk

Termín: minimálně: 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.3.4

Podporovat dostupnost veřejných a technických zařízení prostřednictvím mezinárodního projektu Euroklíč.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s NRZP Pk a samosprávou obcí

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 3.4

Zpřístupňovat veřejnou dopravu a další dopravní služby osobám s nejrůznějšími typy zdravotního postižení.

Opatření 3.4.1

Při uzavírání nových smluv garantovat minimální počet 50 % nízkopodlažních autobusových spojů, a to do tří let od uzavření smlouvy s Pardubickým krajem.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.4.2

Do tří let od uzavření nové smlouvy budou autobusy veřejné linkové dopravy vybaveny vnitřním a vnějším informačním systémem.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.4.3

V rámci integrovaného dopravního systému Pardubického kraje označovat v jízdních řádech garantované nízkopodlažní spoje a zastávky splňující nároky na bezbariérový výstup a nástup (na jízdních řádech autobusových spojů bude zároveň uveden kontakt na dispečink dopravce, se kterým bude možné domluvit nasazení nízkopodlažního spoje). K mapování bezbariérovosti autobusových zastávek v obcích s rozšířenou působností přizvat ke spolupráci Univerzitu Pardubice.

Zodpovědný za realizaci: ODSH, spolupráce s Univerzitou Pardubice - Dopravní fakultou při mapování bezbariérovosti autobusových zastávek v obcích s rozšířenou působností.

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.4.4

V rámci zlepšení dopravní dostupnosti rekreačního střediska Buňkov pro osoby se zdravotním postižením garantovat zajištění nízkopodlažních autobusových spojů.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.4.5

Při uzavírání nových smluv s drážním dopravcem garantovat, že neklesne ukazatel nízkopodlažnosti u nově nasazených vozidel pod 44 %.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.4.6

V případě rušení vlakových spojů, které jsou uzpůsobeny pro přepravu osob se zdravotním postižením, nahrazovat i nadále tyto spoje nízkopodlažními autobusy.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez dopadu na rozpočet Pardubického kraje

Opatření 3.4.7

V návaznosti na nově uzavřené smlouvy s novými dopravci proběhne školení zaměstnanců dopravců zaměřené na komunikaci s osobami s různými druhy zdravotního postižení.

Zodpovědný za realizaci: ODSH, ve spolupráci s organizacemi pro osoby se zdravotním postižením

Termín: nejpozději do 31. 12. 2021

Finanční náklady: 20 000 Kč

Opatření 3.4.8

Při výstavbě či rekonstrukci infrastruktury veřejné dopravy dodržovat platnou legislativu v oblasti přístupnosti staveb a podporovat zavádění vhodných informačních a orientačních systémů (vizuální, audiovizuální signalizační tabule na zastávkách, nástupištích apod., piktogramy, orientační a informační systémy pro občany se zdravotním postižením).

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.4.9

Propojit integrovaný dopravní systém Pardubického a Královehradeckého kraje se Statutárními městy Pardubice a Hradec Králové z důrazem na přepravu osob se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: ODSH

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.4.10

Podporovat služby specializované přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace v Pardubickém kraji.

Zodpovědný za realizaci: OSV

Termín: průběžně

Finanční náklady: v návaznosti na schválenou výši dotace (Program podpory aktivit navazujících na služby poskytované podle zákona o sociálních službách).

Doporučení:

- Ve spolupráci s organizacemi sdružujícími osoby se zdravotním postižením realizovat vzdělávání pracovníků stavebních úřadů zaměřených na problematiku osob se zdravotním postižením – zejm. pak na technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb.
- K budování bezbariérových tras využívat Národní rozvojový program mobility pro všechny na období 2016 - 2025, díky kterému má být zajištěno pokračování finanční podpory záměrů komplexních bezbariérových tras ve městech a obcích překládaných v rámci Programu mobility a sledovat, kolik bezbariérových tras bylo doporučeno k financování v Pardubickém kraji, a to ve spolupráci s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany a NRZP Pk. Při odstraňování bariér je také třeba dbát na to, aby jednotlivá bezbariérová místa na sebe navazovala, nebyla navzájem izolovaná. Z tohoto důvodu je třeba, všude tam, kde je to vhodné, budovat bezbariérové trasy.
- Ověřit možnost pořízení specializovaného autobusu pro přepravu osob se zdravotním postižením (vč. osob na invalidním vozíku) do majetku kraje a jeho provozování poskytovateli dopravních služeb na území Pardubického kraje.
- Rozvíjet spolupráci se studenty Dopravní fakulty při mapování bezbariérových zastávek.
- Mapovat bezbariérovost zdravotnických zařízení, která nejsou zřizována Pardubickým krajem, a průběžně odstraňovat stávající bariéry.
- Mapovat bezbariérovost školských zařízení zřizovaných zejména obcemi a průběžně odstraňovat stávající bariéry.

B. Přístupnost informací pro osoby se zdravotním postižením

Oblast přístupnosti informací pro osoby se zdravotním postižením navazuje na článek 21 Úmluvy - Svoboda projevu a přístupu k informacím, který se týká práva na svobodný projev a práva na svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky, a to prostřednictvím formy komunikace dle vlastního výběru.

Jednou ze základních podmínek orientace člověka s různým druhem postižení v prostředí i ve společnosti je přístup k informacím, ať již mluveným, tištěným, psaným nebo elektronickým. Oblast bezbariérovosti informací v elektronické podobě je legislativně upravena v zákoně č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Snahou Pardubického kraje je i nadále zpřístupňovat co nejvíce informací pro osoby s nejrůznějšími typy zdravotního postižení a ulehčovat jim tak jednání nejen na úřadech.

Cíl 3.5

V rámci Krajského úřadu Pardubického kraje podporovat přístup osob se zdravotním postižením k informacím.

Opatření 3.5.1

Na webových stránkách a úřední desce Pardubického kraje zpřístupňovat i nadále informace pro osoby se zdravotním postižením, a to v souladu s vyhláškou č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Zodpovědný za realizaci: KH ve spolupráci se zainteresovanými odbory KrÚ Pk se zřizovatelskou funkcí, NRZP Pk a dalšími dotčenými subjekty

Termín: průběžně s kontrolou přístupnosti nejméně 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč.

Opatření 3.5.2

Podporovat distribuci informačních materiálů o přístupnosti jednotlivých aktivit v oblasti kultury, cestovního ruchu a sportu, a to ve všech materiálech Pardubického kraje a na akcích Pardubického kraje; u organizací zřizovaných Pardubickým krajem vyžadovat uvedení informací o přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením nebo uvedení telefonického či jiného odkazu, kde lze informace o přístupnosti získat.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR ve spolupráci s dalšími zainteresovanými odbory

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.5.3

Ve spolupráci s Tichým světem nainstalovat, zprovoznit on-line na KrÚ Pk tlumočení, tzv. Tichou linku, která by přispěla ke zlepšení komunikace s osobami se sluchovým postižením, a proškolit zástupce vybraných odborů KrÚ Pk v obsluze s technikou zajišťující on-line tlumočení z/do českého znakového jazyka.

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ, ve spolupráci s Tichým světem a dotčené odbory KrÚ Pk

Termín: do 31. 12. 2019

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 3.5.4

V návaznosti na opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 – 2020, opatření 3.13 vybavovat veřejné budovy a další veřejně přístupná zařízení vizuální signalizací pro neslyšící osoby do viditelné formy a tyto informace uvádět ve snadno srozumitelných formách (např. ve formě piktogramů, snadno srozumitelných textů, apod.)

Zodpovědný za realizaci: KŘÚ, ve spolupráci s dalšími subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: vyčísleny na základě analýzy

Doporučení jiným subjektům:

- Spolupráce všech zainteresovaných organizací, předávání informací týkajících se akcí osob se zdravotním postižením, jejich zveřejňování na webových stránkách Pardubického kraje a propojení systému předávání informací pro osoby zdravotně postižené s preferencí snadno srozumitelných textů.

4. Oblast vzdělávání a školství

Tato část navazuje na článek 24 Úmluvy - Vzdělávání, který se týká práva na vzdělání bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, což znamená podporovat inkluzivní vzdělávání, poskytovat přiměřenou úpravu a pomoc dle individuálních potřeb, aby osoby se zdravotním postižením mohly plně rozvíjet svůj potenciál, nadání, kreativitu a účinně se tak zapojily do života ve společnosti.

Zásadní změnou v procesu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nové chápání podpůrných opatření jako právního nároku každého žáka. Na příslušnou podporu mají nárok všichni žáci, kteří ji potřebují k vyrovnání svých znevýhodnění. Podporované vzdělávání se realizuje zejména v běžném vzdělávacím proudu, ale rovněž ve školách speciálních. Školský zákon garantuje právo na bezplatné poskytnutí nezbytných podpůrných opatření vyplývajících z individuálních vzdělávacích potřeb žáků, včetně zajištění jejich financování ze státního rozpočtu.

Inkluzivní opatření výrazně zlepšují spolupráci mezi školskými poradenskými zařízeními a školami, rodiče více participují na procesu vzdělávání jejich dětí a školy navazují spolupráci s dalšími subjekty dle typu pomoci. Přesto je společné vzdělávání dlouhodobým procesem a vyžaduje zejména lidskou invenci. Vedle odborné přípravy a teoretické vybavenosti učitelů hraje v procesu inkluze klíčovou roli především ztotožnění se s principy společného vzdělávání.

Ve školách Pardubického kraje, v nichž jsou vzděláváni žáci a studenti s potřebou bezbariérového přístupu, jsou postupně odstraňovány architektonické bariéry. Žádoucí je zpřístupňování nejen školních budov, ale i jídelen, tělocvičen či internátů. Totéž platí i o budovách, ve kterých se provozuje tzv. neformální vzdělávání, jako jsou umělecké školy nebo domy dětí a mládeže (bezbariérovost budov je řešena v rámci kapitoly 3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací). Pozornost je třeba zaměřit také na oblast celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením.

Základním dlouhodobým cílem Krajského plánu na aktuální období je zvýšení schopnosti vzdělávacího systému vytvářet podmínky pro úspěšné uplatnění žáků a studentů se zdravotním postižením do společnosti.

Cíl 4.1

Zajistit přístupnost vzdělání žákům a studentům se zdravotním postižením prioritně v hlavním vzdělávacím proudu.

Opatření 4.1.1

Poskytovat podporu pro inkluzivní vzdělávání žáků v základních a středních školách, a snižovat tak riziko předčasných odchodů ze vzdělávání.

Zodpovědný za realizaci: OS

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.2

Využívat nabídek a spolupráci subjektů, které podporují společné vzdělávání (Národní ústav pro vzdělávání, školská poradenská zařízení, vzdělávací organizace, sociální služby, služby pro zajištění podpory absolventa se SVP při hledání pracovního uplatnění).

Zodpovědný za realizaci: OS

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků ESF

Opatření 4.1.3

Podporovat profesní kompetence asistentů pedagoga s ohledem na druh zdravotního postižení žáka a specifikaci nároků na asistenční práci s konkrétním druhem zdravotního postižení (zejména s poruchou autistického spektra či vývojovými poruchami chování aj.)

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.4

V návaznosti na Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (opatření 10.27), podporovat souběžné působení dvou pedagogických pracovníků ve třídách, v nichž jsou vzděláváni žáci se zdravotním postižením, a to i v případech tříd a škol tzv. hlavního vzdělávacího proudu.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.5

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami začleňovat do již existujících organizací zájmového a neformálního vzdělávání (např. akce školní družiny, zájmové aktivity, prázdninové programy, aj.)

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: průběžně

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.1.6

Cíleně rozvíjet sociální dovednosti žáků a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti komunikace a soužití s osobami se zdravotním postižením prostřednictvím zážitkových seminářů a aktivit primární prevence.

Zodpovědný za realizaci: OŠ, PPP Pardubice a PPP Ústí nad Orlicí

Termín: v souladu s plánem vzdělávacích akcí pro školy obou poraden

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Cíl 4.2

Podporovat rozvoj školských poradenských zařízení a školních poradenských pracovišť ve školách hlavního vzdělávacího proudu v Pardubickém kraji.

Opatření 4.2.1

Formou seminářů zabezpečit profesionální růst pedagogických pracovníků, školních psychologů a školních speciálních pedagogů tak, aby uměli pracovat s dětmi s potřebou podpůrných opatření a rozuměli konceptu společného vzdělávání.

Zodpovědný za realizaci: OŠ, PPP Pardubice a PPP Ústí nad Orlicí

Termín: 31. 12. 2019

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Opatření 4.2.2

Průběžně vybavovat školská poradenská zařízení v Pardubickém kraji kvalitními pomůckami a moderními diagnostickými nástroji, vč. proškolení k jejich použití.

Zodpovědný za realizaci: OŠ

Termín: 31. 12. 2019

Finanční náklady: čerpání z prostředků státního rozpočtu a ESF

Doporučení:

- Průběžně zvyšovat komunikační a sociální dovednosti žáků a pracovníků škol a školských zařízení, např. formou zážitkových seminářů pro žáky a pracovníky škol a školských zařízení v organizacích pracujících s osobami se zdravotním postižením.
- Zvýšením počtu pracovníků speciálně pedagogických center v kraji podpořit jejich dostupnost a současně zajistit včasnou adekvátní podporu pedagogům při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podporou vzniku pozic psychologa a speciálního pedagoga ve školách zkvalitňovat jejich sociální klima a vytvářet optimální podmínky pro společné vzdělávání.
- Flexibilně reagovat na aktuální potřeby žáků, kteří ukončili vzdělávání a začlenit je plnohodnotně do běžného života (např. prostřednictvím multidisciplinárních týmů odborníků).
- Prohlubovat spolupráci škol a zaměstnavatelů zejména formou osvěty týkající se problematiky osob se zdravotním postižením a následného uplatnění na trhu práce.

5. Oblast zdraví a zdravotní péče

Tato oblast navazuje na článek 25 Úmluvy - Zdraví, kde se hovoří o tom, že osoby se zdravotním postižením mají právo na dosažení nejvyšší možné úrovně zdraví bez diskriminace a na přístup ke zdravotním službám ve stejném rozsahu a kvalitě jako ostatní občané. Zároveň je třeba rozvíjet takové zdravotní služby, které osoby se zdravotním postižením potřebují s ohledem na své postižení.

Oblast zdravotní péče a ochrany zdraví patří k základním právům každého občana. Pro občany se zdravotním postižením má systém zdravotní péče specifický význam a je nedílnou součástí jejich života. Kvalifikovaná odborná péče, její dostupnost a rovněž možnost volby poskytované zdravotní péče v různých zařízeních jsou důležité pro zvyšování kvality života občanů se zdravotním postižením. Oblast zdraví, integrace a participace jsou úzce propojeny. Osvěta, informovanost a spolupráce zdravotnických pracovníků, občanů se zdravotním postižením a pečujících osob hraje rovněž důležitou roli.

Je nutné respektování specifických potřeb při poskytování zdravotní péče osobám se zdravotním postižením. Obecným cílem by mělo být zlepšení prostředí pro integraci osob se zdravotním postižením.

Problém zůstává v nejednotné architektonické přístupnosti některých stávajících zdravotnických zařízeních (Bezbariérovost je řešena v rámci Kapitoly 3 – Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací). Situaci s nedostatkem parkovacích míst ve zdravotnickém zařízení Nemocnice Pardubického kraje, a.s. – Pardubická nemocnice by se v budoucnu měla zlepšit, a to díky plánované výstavbě parkovacího domu s parkovacími místy pro personál i návštěvníky nemocnice. Parkovací dům má být několikapodlažní, s minimem překážek a sloupů, aby to bylo pro řidiče co nejjednodušší, a je počítáno s kapacitou 585 parkovacích míst.

Důležitým tématem v oblasti zdravotnictví je rovněž probíhající reforma psychiatrické péče. Jde o dlouhodobý proces, kterého se účastní velké množství subjektů.

Důraz bude kladen na rozvíjení zdravotní gramotnosti, kdy by každý pacient, včetně osob se zdravotním postižením, měl mít dostatek informací o tom, jak udržovat své zdraví a předcházet možným zdravotním komplikacím. Největší problémy bývají v dostupnosti, komplexnosti a zajištění návaznosti péče.

Krajský plán se v aktuálním období bude těmito problémy nadále zabývat.

Cíl 5.1

Nadále podporovat osvětovou činnost (informovanost) v oblasti péče o osobu se zdravotním postižením, včetně vzdělávání zdravotnické veřejnosti v problematice zdravotního postižení.

Opatření 5.1.1

Poskytovat lékařům informační a osvětové materiály týkající se problematiky osob se zdravotním postižením a doporučit jejich distribuci pacientům a pečujícím osobám za účelem poskytnout těmto osobám potřebné informace pro zajištění návaznosti služeb.

Zodpovědný za spolupráci: OZ prostřednictvím Sdružení praktických lékařů (SPL ČR), oslovením okresních předsedů SPL ČR, ve spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty – zejm. OSV, NRZP Pk, aj.

Termín: průběžně, dle aktuální potřeby

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 5.1.2

Zajistit distribuci informačních materiálů týkající se problematiky osob se zdravotním postižením do zdravotnických zařízení zakládaných či zřizovaných Pardubickým krajem předaných od KRZP.

Zodpovědný za realizaci: OZ ve spolupráci s NRZP Pk, ve spolupráci s dalšími subjekty

Termín: průběžně, dle aktuální potřeby

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 5.1.3

Průběžné odborně vzdělávat zaměstnance ve zdravotnických zařízeních zakládaných či zřizovaných Pardubickým krajem v tématech týkajících se práce s osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OZ rámci odborného vzdělávání zdravotnických pracovníků, případně další subjekty – Fakulta zdravotních studií, organizace osob se zdravotním postižením a poskytovatelé sociálních služeb např. formou zážitkových seminářů, apod.

Termín: průběžně, v návaznosti na aktivity projektu

Finanční náklady: v rámci rozpočtu projektu „Přátelská nemocnice“

Cíl 5.2

Podporovat dostupnost všeobecného praktického lékařství a praktického lékařství pro děti a dorost na území Pardubického kraje.

Opatření 5.2.1

V rámci programu „Podpora lékařů připravujících se na poskytování zdravotní péče v oborech všeobecné praktické lékařství a praktické lékařství pro děti a dorost na území Pardubického kraje“ podporovat lékaře připravující se na poskytování zdravotní péče v oborech praktické lékařství a praktické lékařství pro děti a dorost na území Pardubického kraje formou dotačních programů na rezidenční místa vyhlašovaná MZ ČR (tito lékaři budou přicházet do každodenního kontaktu se všemi skupinami obyvatelstva, tedy i se zdravotně postiženými občany, proto je ve všeobecném zájmu všech pacientů, aby těchto lékařů byl dostatek a měli potřebné znalosti a dovednosti k výkonu své profese).

Zodpovědný za realizaci: OZ v rámci dotačního programu

Termín: 1x ročně uveřejnění výzvy k překládání žádostí o podporu

Finanční náklady: dle schváleného rozpočtu Pardubického kraje

Cíl 5.3

Navázat na celostátní reformu psychiatrické péče, přizpůsobit síť psychiatrické péče potřebám pacientů s duševním onemocněním a začleňovat osoby s duševním onemocněním do společnosti.

Opatření 5.3.1

Dlouhodobě naplňovat Koncepti psychiatrické péče v Pardubickém kraji na období 2016 - 2020. Výstavbou nového pavilonu psychiatrie, změnou organizace poskytování psychiatrické péče, rozšířením současných oborů o specializaci na děti a seniory zvyšovat dostupnost a kvalitu psychiatrické péče.

Zodpovědný za realizaci: OZ a další zainteresované subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: viz Koncepce

Cíl 5.4

Zajistit návaznost zdravotní péče a sociální péče, aby byla osobám se zdravotním postižením poskytnuta následná péče a potřebné sociální služby.

Opatření 5.4.1

Propojení spolupráce zdravotně sociálních pracovníků (zejm. zdravotnických zařízení zřizovaných Pardubickým krajem), sociálních pracovníků obcí, kraje a sociálních služeb při řešení nepříznivých sociálních situací společných klientů.

Zodpovědný za realizaci: OZ ve spolupráci s OSV

Termín: průběžně, dle aktuální potřeby

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 5.4.2

Realizovat nadále pravidelná setkávání, případně společná vzdělávání zdravotně-sociálních pracovníků a sociálních pracovníků obecních úřadů, krajského úřadu a sociálních služeb.

Zodpovědný za realizaci: OZ ve spolupráci s OSV

Termín: průběžně, dle aktuální potřeby

Finanční náklady: 0 Kč

Doporučení:

- Výstavbou nového parkovacího domu přispět ke zvýšení kapacity parkovacích míst pro osoby se zdravotním postižením.
- Dbát na to, aby všechna zdravotnická zařízení zakládaná a zřizovaná Pardubickým krajem měla zřízenou pozici zdravotně – sociálního pracovníka, a jejich kapacity byly dostatečné v návaznosti na zajištění bezpečného propouštění pacientů do přirozeného prostředí.
- Zajišťovat propojenost spolupráce zdravotní a sociální sféry při odchodu pacientů ze zdravotnických zařízení zakládaných či zřizovaných Pardubickým krajem, a to z důvodu zasíťování potřeb těchto osob, navázání spolupráce a pomoci pro pečující osoby.
- Využívat prostředků moderní techniky a dostupných zdrojů, které usnadňují komunikaci a zlepšují informovanost osob se zdravotním postižením.
- Informovat lékaře v oboru všeobecné praktické lékařství a zvyšovat tak povědomí o sociálních službách a institucích, které mohou nabídnout a zajistit pomoc a podporu osobám se zdravotním postižením, pečujícím osobám a rodičům, kterým se narodilo dítě se zdravotním postižením, a to distribucí dostupných letáků a informací předávaných odborem zdravotnictví KrÚ Pk.
- Pokračovat v aktivitách programu „Přátelská nemocnice“ realizovaného společností Nemocnice Pardubického kraje. Tento projekt se zabývá firemní kulturou a vzájemnou slušností, zlepšením vnitřního prostředí nemocnic pro pacienty i zdravotníky, psychologickou pomocí a duchovní službou, službami pro umírající pacienty a jejich rodiny, využitím dobrovolníků a zlepšením služeb v areálech nemocnic Pardubického kraje.

6. Oblast zaměstnávání

Tato oblast je zmíněna v článku 27 Úmluvy - Práce a zaměstnávání. Týká se především zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve všech otázkách spojených se zaměstnáváním. Tento článek také vyzdvihuje důležitost odborného a profesního poradenství a služeb zprostředkování práce. Poukazuje na to, že podporováno by mělo být jak zaměstnávání osob se zdravotním postižením v soukromém sektoru, tak i příležitosti k samostatné výdělečné činnosti.

Vhodné zaměstnání má vedle finančního přínosu pozitivní důsledky i v jiných oblastech – zdravotní, sociální. V současné době existuje systémová podpora jak zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením, tak i samotných osob se zdravotním postižením. Jsou využívány prvky aktivní i pasivní podpory zaměstnanosti v kombinaci pobídkových i sankčních opatření. Krajský úřad Pardubického kraje a jeho příspěvkové organizace upřednostňují naplňování povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením formou přímého zaměstnávání těchto osob před jinými formami plnění této povinnosti, a to v souladu se zákonem č. 435/2014 Sb., o zaměstnanosti. Dochází k postupnému zohledňování prvků jednotlivých institutů podpory v návaznosti na aktuální vývoj v dané oblasti. I přes celorepublikově nastavené nástroje podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením, tvoří právě tyto osoby na trhu práce jednu z nejzranitelnějších skupin, a ač nezaměstnanost v Pardubickém kraji, stejně jako v celé České republice, klesá, zvyšuje se právě procento uchazečů o zaměstnání se statutem osob se zdravotním postižením v evidenci úřadů práce.

Z tohoto důvodu zůstává i nadále základním cílem v oblasti zaměstnávání pro období platnosti Krajského plánu podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením a cílené podporování sociálního podnikání.

Cíl 6.1

Podporovat zaměstnávání osob se zdravotním postižením v Pardubickém kraji.

Opatření 6.1.1

Pravidelně monitorovat zaměstnanost osob se zdravotním postižením na krajském úřadu a u organizací zřizovaných Pardubickým krajem.

Zodpovědný za realizaci: OPVV a zainteresované odbory se zřizovatelskou funkcí

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 6.1.2

Pardubický kraj preferuje pořizování věcných darů sloužících k propagaci kraje prostřednictvím výrobků od organizací typu chráněná dílna, sociální podnik apod.

Zodpovědný za realizaci: KH a další zainteresované subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: z rozpočtu Pk

Cíl 6.2

Zvyšovat i nadále povědomí o organizacích provozujících pracovní a sociální rehabilitaci, sociální podnikání nebo chráněná pracovní místa v Pardubickém kraji a vytvářet podmínky pro prezentaci a prodej výrobků osob se zdravotním postižením.

Opatření 6.2.1

Nadále realizovat Galavečer oceňování dobrovolníků, nevládních neziskových organizací a společensky odpovědných firem, v jejímž rámci je možné ocenit i zaměstnavatele osob se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV ve spolupráci s dalšími subjekty – KONEP

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: z rozpočtu Pk

Opatření 6.2.2

V prostorách Krajského úřadu Pardubického kraje realizovat prodejní výstavy výrobků uživatelů sociálních služeb, příp. dalších organizací, které pracují s osobami se zdravotním postižením.

Zodpovědný: OSV

Termín: minimálně 1x ročně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Pardubického kraje

Cíl 6.3

Podporovat sociální podnikání v kraji zaměřené na zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Opatření 6.3.1

Realizovat nadále dotační program Podpora sociálního podnikání z rozpočtu Pardubického kraje, který přispívá k zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: minimálně 1 500 000 Kč

Opatření 6.3.2

Prostřednictvím Burz filantropie podporovat projekty, které mohou napomoci vytvářet pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním postižením.

Zodpovědný za realizaci: OSV

Termín: průběžně (dle harmonogramu konání burz filantropie)

Finanční náklady: 250 000 Kč ročně

Opatření 6.3.3

Podporovat komunikaci a spolupráci všech zainteresovaných aktérů formou odborných konferencí, kulatých stolů, společných setkání za účelem předávání příkladů dobré praxe v sociálním podnikání.

Zodpovědný za realizaci: OSV, OŠ, ve spolupráci s dalšími subjekty NNO

Termín: 1x ročně

Finanční náklady: 25 000 Kč

Doporučení:

- Při realizaci veřejných zakázek uplatňovat princip společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek.
- Při zajištění občerstvení při vzdělávacích akcích, konferencích, seminářích apod. preferovat jako dodavatele organizace zaměstnávající osoby se zdravotním postižením a sociální podniky.
- Preferovat přímé zaměstnávání osob se zdravotním postižením v organizacích zřízených Krajským úřadem Pardubického kraje před náhradními formami plnění.

7. Oblast volnočasových aktivit – kultura, cestovní ruch a sport

Článek 30 Úmluvy - Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport, deklaruje právo osob se zdravotním postižením účastnit se kulturního života, mít přístup ke kulturním materiálům, k televizním programům, filmům, divadelním a jiným představením, mít přístup na místa určená pro kulturní aktivity, jako jsou divadla, muzea, kina, knihovny, služby pro turisty, a to v co nejvyšší možné míře také do historických památek a na místa národního kulturního dědictví.

Situaci týkající se bezbariérovosti budov řeší blíže kapitola 3. Oblast přístupnosti staveb, dopravy a informací. Příspěvkové organizace Pardubického kraje v oblasti kultury sídlí v historických objektech, které jsou památkově chráněné. Bezbariérové úpravy zde lze z technických důvodů řešit jen částečně.

V oblasti bezbariérového cestovního ruchu v Pardubickém kraji je klíčová nabídka, rozsah a kvalita služeb, zejména ubytovacích a stravovacích zařízení, umožňujících pohyb handicapovaným, včetně dostupné infrastruktury. V Pardubickém kraji se nachází Autokemp Buňkov – Břehy u Přelouče, který nabízí unikátní produkt „Dovolenou bez bariér“. Jedná se o jediné zařízení svého druhu s kapacitou 24 lůžek v 8 bezbariérových apartmánech, s bezbariérovou restaurací, se sjezdovou rampou do rybníka včetně vozíku mlok, s bezbariérovou sokolovnou a s vyznačeným bezbariérovým turistickým okruhem Klubu českých turistů „K Černému Nadýmači“. Autokemp nabízí i jiné specializované služby pro osoby se zdravotním postižením. Mimo sezónu lze bezbariérové apartmány využít i dlouhodobě jako tréninkové bydlení při přestavbách a úpravách vlastního bydlení na bezbariérové. Pro rozvoj bezbariérového cestovního ruchu je nezbytná podpora modernizace a rozvoj zařízení orientovaných na tuto cílovou skupinu. Budování příznivého a udržitelného prostředí pro handicapované je dlouhodobým záměrem provozovatele Autokempu Buňkov a směřují k němu i cíle Krajského plánu.

Volnočasové aktivity osob se zdravotním postižením jsou významné pro jejich začleňování do společnosti a přispívají do jisté míry k překonávání jejich vlastního postižení.

Hlavním cílem Krajského plánu na uvedené období je i nadále napomáhat osobám se zdravotním postižením, aby měly možnost organizovat, rozvíjet speciální sportovní a zájmové aktivity, a aby se jich mohly aktivně účastnit.

Cíl 7.1

Na území Pardubického kraje podporovat kulturní a sportovní aktivity osob se zdravotním postižením.

Opatření 7.1.1

Podporovat i nadále projekty zaměřené na kulturní, sportovní a jiné společenské aktivity osob se zdravotním postižením v rámci vyhlášených dotačních programů Pardubického kraje.

Zodpovědný za realizaci: OŠ, OZ, OSV, OKSCR dle schválených dotačních programů

Termín: průběžně;

Finanční náklady: dle schválených dotačních programů Pk

Cíl 7.2

Podporovat návštěvnost osob se zdravotním postižením v kulturních institucích zřizovaných Pardubickým krajem.

Opatření 7.2.1

V organizacích zřizovaných Pardubickým krajem v oblasti kultury zajistit osobám se zdravotním postižením a organizacím poskytujícím služby pro osoby se zdravotním postižením slevy na vstupném ve výši minimálně 50 %.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Cíl 7.3

Na území Pardubického kraje podporovat bezbariérovost a přístupnost turistických cílů a tras pro osoby se zdravotním postižením.

Opatření 7.3.1

Pokračovat ve spolupráci s organizacemi sdružujícími osoby se zdravotním postižením a dalšími partnery a nadále mapovat bezbariérové trasy a atraktivity cestovního ruchu na území Pardubického kraje; výstupy z mapování zveřejňovat na krajském turistickém portálu www.vychodnicechy.info.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 7.3.2

Ve spolupráci s Klubem českých turistů iniciovat obnovu turistických značení a označení důležitých turistických bezbariérových tras pro osoby se zdravotním postižením a tyto bezbariérové trasy zveřejňovat na krajském turistickém portálu Pk.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 7.3.3

Zvyšovat atraktivitu turisticky zajímavých míst v Pardubickém kraji pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím podpory budováním bezbariérových hygienických zařízení, bezbariérových přístupů a celkové bezbariérovosti objektů (provazba na opatření 3.3.4).

Zodpovědný za realizaci: OKSCR

Termín: průběžně

Finanční náklady: dle aktuálně schválených dotačních programů Pk

Opatření 7.3.4

Modernizovat a zlepšovat přístupnost rekreačně atraktivních míst v Pardubickém kraji pro osoby se zdravotním postižením, zejm. formou zajištění dopravní dostupnosti a přímé podpory provozu ubytovacích a souvisejících služeb.

Zodpovědný za realizaci: OKSCR, ODSH v návaznosti na opatření 3.4.4

Termín: průběžně

Finanční náklady: dle aktuálně schválených dotačních programů Pk

Doporučení:

- V rámci volnočasových aktivit budovat příznivé a udržitelné prostředí pro osoby se zdravotním postižením, včetně dostupné infrastruktury.
- Všeestranně podporovat zapojení osob se zdravotním postižením do volnočasových aktivit, a to i přes omezení architektonická.

8. Oblast sociálních věcí

Tato oblast navazuje na článek 28 Úmluvy – Přiměřená životní úroveň a sociální ochrana, jež deklaruje právo na přiměřenou životní úroveň, sociální ochranu, přístup ke službám, pomůckám, bydlení, dávkám důchodového systému, pomoci ze strany státu v případě hmotné nouze, apod.; a článek 19 Úmluvy – Nezávislý způsob života a zapojení do společnosti, který zakládá rovné právo všech osob se zdravotním postižením žít v rámci společenství, s možnostmi volby na rovnoprávném základě s ostatními. Tyto osoby mají právo zvolit si místo pobytu, kde a s kým budou žít, nejsou nuceny žít ve specifickém prostředí, mají přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším podpůrným komunitním službám.

Pardubický kraj reaguje na potřeby osob se zdravotním postižením žít běžným způsobem života v přirozeném prostředí nejen v oblasti sociálních věcí, ale v návaznosti na výše zmíněné články Úmluvy i v jiných oblastech tohoto dokumentu. Základní krajskou strategií v oblasti sociálních služeb, která definuje žádoucí směr rozvoje sociálních služeb, je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2019 - 2021 (Střednědobý plán).

Na svém území Pardubický kraj podporuje a vytváří podmínky k poskytování dostupných sociálních a navazujících služeb. Při jejich poskytování je uplatňován individuální přístup k uživatelům a jsou respektovány jejich potřeby, přičemž je v maximální míře podporována jejich schopnost samostatně se rozhodovat a vést plnohodnotný a co nejvíce nezávislý život. I nadále probíhá transformace pobytových zařízení, která reaguje na potřeby cílové skupiny osob se zdravotním postižením. Samostatně je řešena situace umísťování dětí do ústavní péče, a to v kontextu transformace systému péče o ohrožené děti.

Co se týká neformální péče a pečujících osob, Pardubický kraj si je vědom, že role neformálních pečovatelských osob je nenahraditelná, pro opečovávané nejpřirozenější, a zároveň velmi náročná. Z tohoto důvodu podporuje nejen síť sociálních služeb pomáhající rodinným příslušníkům při péči o osobu blízkou, ale i projekty a další aktivity zaměřené na podporu pečujících osob samotných.

Krajský plán se i pro toto aktuální období bude věnovat sociálním službám a péči o osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby.

Cíl 8.1

Podporovat sociální služby a navazující činnosti ve prospěch osob se zdravotním postižením.

Opatření 8.1.1

I nadále finančně podporovat síť sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením z rozpočtu Pardubického kraje dle zjištěných potřeb a v souladu se Střednědobým plánem (dotace na poskytování sociálních služeb dle § 101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dotace z programu Podpora sociálních služeb poskytovaných v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Zodpovědný: OSV

Termín: každoročně

Finanční náklady: dle výše dotace poskytnuté Pardubickému kraji z MPSV a dle schváleného rozpočtu Pardubického kraje

Opatření 8.1.2

Podporovat aktivity organizací osob se zdravotním postižením, včetně specializované přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace, v rámci programu Podpora aktivit navazujících na služby poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zodpovědný: OSV

Termín: každoročně

Finanční náklady: dle schváleného rozpočtu Pk

Cíl 8.2

Podpora osob pečujících a pěstounských rodin pečujících o osoby se zdravotním postižením.

Opatření 8.2.1

Podporovat sociální služby pomáhající rodinným příslušníkům při péči o osobu blízkou v přirozeném prostředí (v návaznosti na opatření 8.1.1), tj. zejména osobní asistenci a pečovatelskou službu, odlehčovací služby, denní stacionáře, centra denních služeb a ranou péči.

Zodpovědný: OSV

Termín: viz opatření 8.1.1

Finanční náklady: viz opatření 8.1.1

Opatření 8.2.2

Podporovat projekty a aktivity zaměřené na podporu pečujících osob, tj. edukace v oblasti péče o osobu blízkou, prevence syndromu vyhoření, duševní hygieny pečujících osob apod.

Zodpovědný: OSV ve spolupráci s dalšími subjekty

Termín: průběžně

Finanční náklady: v případě finanční podpory dle schváleného rozpočtu Pk

Opatření 8.2.3

Vytvořit brožuru s užitečnými kontakty pro lepší orientaci pečujících osob o dalších možnostech pomoci.

Zodpovědný: OSV

Termín: do 31. 12. 2019

Finanční náklady: 0 Kč

Opatření 8.2.4

Vytvořit portál životních situací (pro osoby se zdravotním postižením) s informacemi o možnostech řešení nepříznivé životní situace, odkazy na systém sociálních dávek, sociálních a zdravotních služeb apod.

Zodpovědný: OSV ve spolupráci s OZ a oddělením informatiky KŘÚ

Termín: do 31. 12. 2019

Finanční náklady: zahrnuty v rozpočtu projektu Podpora procesů kvality a systémových změn v řízení sociálních služeb v Pardubickém kraji

Doporučení:

- V rámci sociální práce zohledňovat možnosti a potřeby blízkých osob pečujících o osoby se zdravotním postižením.
- Podporovat zaměstnance Pardubického kraje pečující o osoby blízké v domácím prostředí poskytnutím volna a ochranou pracovního místa.
- Propojit více spolupráci sociální a zdravotní sféry při předávání informací osobám opouštějícím nemocnice a jiná zdravotnická zařízení, a to za účelem jejich zasíťování, navázání spolupráce a pomoci pečujícím osobám.